

«شناخت مسیحیت»

نگهبانی و دفاع از مرزهای عقیدتی اسلام هنگامی بهتر صورت می‌گیرد که علاوه بر داشتن شناخت درستی از اسلام، با ادیان و مکاتب دیگر نیز آشنا باشیم. در میان ادیان، یهودیت و مسیحیت به سبب نقاط اشتراکی که با اسلام دارند، برای این آشنایی در اولویت هستند. آشنایی با مسیحیت نیز به سبب داشتن پیروان فراوان و فعالیت‌های تبلیغی گسترده، بر یهودیت مقدم است.

در شناخت مسیحیت باید به چند نکته توجه داشت:

1. گذشت زمان پیرایه‌های فراوانی را بر تن مسیحیت پوشانده و وضعیت بعدی آن آیین از وضعیت قبلی‌اش بسیار متفاوت شده است. حقیقت این است که میان آموزه‌های حضرت عیسی مسیح علیه السلام و آموزه‌های مسیحیت کنونی تفاوت فراوانی وجود دارد، به گونه‌ای که برخی افراد مسیحیت کنونی را «مسیحیت پولسی» می‌نامند. تفاوت‌های یادشده فرایند تحقیق و تعمیق پیرامون این آیین را با چالشی جدی روبه‌رو کرده است.
2. برای آگاهی از دیدگاه‌های مسیحیت ناگزیریم به متون مقدس مسیحی و تفسیر عالمان آن دین مراجعه کنیم و در این مراجعه دیدگاه‌های مشهور را برگزینیم.
3. از آنجا که یهودیت، مسیحیت و اسلام در خانواده ادیان ابراهیمی جای دارند و مسیحیت ادامه یهودیت است، شناخت مناسب مسیحیت بدون آشنایی با یهودیت امکان‌پذیر نیست. بر این اساس، کسی که می‌خواهد پیرامون مسیحیت تحقیق و تفحص کند، ناگزیر است پیش از آن به تحقیق و تفحص در یهودیت بپردازد. همچنین باید نیم‌نگاهی به آیین بعدی یعنی دین مبین اسلام داشته باشد.
4. شناختی از مسیحیت مناسب است که جامع باشد و همه مباحث کلی و جزئی آن آیین را دربرگیرد. اما با توجه به گستردگی آموزه‌های مسیحیت ظاهراً چنین شناختی ممکن نیست. بدیهی است که این مشکل نباید مانعی جدی برای تحقیق و کنجکاوی باشد.
5. از سوی دیگر، هر پژوهشگری بر اثر انس و آشنایی با دین و فرهنگ خویش، هر قدر هم بکوشد، نمی‌تواند به ژرفای ایمان و اعتقاد دیگران دست یابد. این مشکل نیز نباید مانعی اساسی برای تحقیق تلقی شود.

6. امروزه در تحقیقات و بررسی‌های بی‌طرفانه دیدگاه‌های دیگران با بردباری و آرامش نقل می‌شود و بیان آن دیدگاه‌ها به معنای پذیرفتن آنها نیست. پدیدآورندگان این اثر کوشیده‌اند شیوه مذکور را در کتاب شناخت مسیحیت به خوبی رعایت کنند.

ویژگی‌های کتاب

برای آشنایی با مسیحیت کتاب‌های فراوانی نوشته شده است. در میان این آثار جای مجموعه‌ای به زبان فارسی که اطلاعاتی جامع و کافی پیرامون جوانب مختلف تاریخ و تعالیم این آیین ارائه کند، خالی بود. این کتاب در پی آن است که این جای خالی را پر کند.

کتاب شناخت مسیحیت گلچینی از مهم‌ترین مباحث مربوط به مسیحیت را در چهارده فصل تقدیم می‌کند و نویسندگان آن کوشیده‌اند که این اثر از ویژگی‌های زیر برخوردار باشد:

1. خوانندگان را از طریق منابع دست اول با مسیحیت آشنا کند؛
2. درباره برجسته‌ترین مباحث و مؤثرترین شخصیت‌ها در طول تاریخ مسیحیت سخن بگوید؛
3. صورت کمک‌درسی داشته باشد.

عناوین و مباحث کتاب

فصل اول درباره بنیان‌گذار مسیحیت بحث می‌کند و از جهان پیرامون حضرت عیسی مسیح علیه السلام، تولد، رسالت و معجزات آن حضرت و مبحث «عیسای تاریخی» سخن می‌گوید.

فصل دوم پیرامون مسیحیت در عصر باستان است و موضوعاتی مانند کلیسا، رسولان و پدران کلیسا را ارائه می‌کند.

فصل سوم به بررسی مسیحیت در قرون وسطا می‌پردازد و در ضمن آن مباحثی مانند فساد کلیسا، جنگ‌های صلیبی و تفتیش عقاید آمده است.

فصل چهارم پیرامون مسیحیت در عصر اصلاحات است و از پیشگامان اصلاحات، اصلاحات در آلمان، سوئیس، فرانسه، انگلستان، پی‌آمدهای اصلاحات، جنبش روشنگری و تبشیر سخن می‌گوید.

فصل پنجم با عنوان فرقه‌های مسیحیت درباره سه کلیسای بزرگ کاتولیک، ارتدکس و پروتستان بحث می‌کند. این فصل شامل توضیحاتی پیرامون کلیساهای دیگر از جمله کلیساهای ایران نیز هست.

فصل ششم به بررسی شورا در مسیحیت می‌پردازد. در این فصل از بیست و یک شورای جهانی سخن گفته شده است.

فصل هفتم درباره رهبانیت در مسیحیت است. این فصل شامل موضوعاتی مانند پیشینه و علل گرایش به رهبانیت، رهبانیت در شرق و غرب، اصلاحات و رهبانیت، رهبانیت زنان، نذرها و پیمان‌های رهبانی، راهبان نام‌آور، نظام‌های رهبانی و رهبانیت در ایران است. فصل هشتم از وحی در مسیحیت سخن می‌گوید و آن را از نظر لغوی و اصطلاحی بررسی می‌کند و به دیدگاه‌های دانشمندان مسیحی درباره وحی، کلمه (لوگوس) و کتاب مقدس می‌پردازد.

فصل نهم پیرامون تثلیث است و درباره پیشینه آن، اقانیم سه‌گانه، تثلیث در کتاب مقدس، کلیسا و تثلیث، موضع قرآن مجید و مسلمانان در باب تثلیث بحث می‌کند. فصل دهم با عنوان شریعت و قوانین کلیسا پیرامون آیین‌های هفتگانه در کلیساهای مختلف و اموری مانند دعا، روزه، زیارت، اعیاد و صدقات در مسیحیت سخن می‌گوید. فصل یازدهم درباره گناه است. این فصل شامل موضوعاتی مانند گناه و قربانی، دیدگاه‌های مسیحیان درباره گناه، گناه اصلی، بدعت و ارتداد و مقابله با آنها و همچنین موضوع جنگ است. فصل دوازدهم با عنوان نجات به موضوعاتی همچون راه‌های دستیابی به نجات و دیدگاه‌های گوناگون درباره آن و نقش ایمان و عمل در نجات و فدا می‌پردازد.

فصل سیزدهم پیرامون آخرالزمان است و از پیشینه این بحث در یهودیت و ادیان دیگر، فتنه‌های آخرالزمان، بازگشت مسیح، آخرالزمان در الاهیات مسیحی، هزاره‌گرایی، رستاخیز مردگان، فردوس و پاداش، جهنم و مجازات و جاودانگی سخن می‌گوید.

فصل چهاردهم درباره مسیحیت و مسائل عصر جدید است. این فصل دیدگاه‌های مسیحیت را درباره امور زیر بررسی می‌کند: نقد تاریخی کتاب مقدس، راست‌کیشی جدید، لیبرالیسم، مارکسیسم، الاهیات آزادی‌بخش، وحدت‌گرایی، فمینیسم، کشیشی زنان، جنبش کاریزماتیک، کثرت‌گرایی دینی، مدرنیته، محیط‌زیست، جهانی‌شدن، خانواده، همجنس‌گرایی، حقوق بشر و سیاست.

در پایان کتاب، واژه‌نامه‌ای مشتمل بر اصطلاحات تخصصی مسیحیت آمده است. فهرست اعلام این اثر در پنج بخش (اشخاص، اماکن، گروه‌ها، کتب و ادیان) تنظیم شده است. این اثر در گروه ادیان مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^ع، به همت جناب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای عباس رسول‌زاده و جناب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای جواد باغبانی تهیه با نظارت استاد محترم جناب حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حسین توفیقی و توسط انتشارات این مؤسسه در سال 1389 چاپ شده است.